

Padouk

Atibt

Padouk d'Afrique; NEN-EN 13556: African padauk (GB), padouk d'Afrique (F), Afrikanisches Padouk (D), Code PTXX

Andere namen

M'bèl (Kameroen, Gabon), palo roja (Guinee), osun (Nigeria), kisésé, n'gula, mukula, mongola (Kongo DR), mwangura (Oost-Afrika), African padauk, barwood (Groot-Brittannië), padoukcorail (Frankrijk).

Botanische naam

Pterocarpus soyauxii Taub. en *Pterocarpus osun* Craib..

Familie

Leguminosae (Papilionaceae).

Groeigebied

Boombeschrijving

Hoogte 23-35 m. De 10-20 m lange, takvrije, rechte cilindrisch gegroeide stam heeft een diameter van 0,5-1(-1,5m). Stammen dikker dan 1 m moeten worden vermeden vanwege het gevaar voor hartgebreken. Aan de stamvoet komen vrij zware, lage wortelaanzettingen voor.

Aanvoer

Gezaagd (gekantrecht) hout en rondhout.

Houtbeschrijving

Het kernhout van Afrikaans padouk is fraai fel oranjeachtig rood, ook wel koraalrood genoemd, vandaar ook wel de naam corail. Bij blootstelling aan het licht verkleurt deze tint snel tot vaalroodbruin en op de lange duur tot bruin. Wanneer het hout tijdig wordt afgelakt met een zuur hardende blanke lak, blijft de fraaie kleur langer behouden. Het 100-200 mm brede spint is vuilwit tot crèmekleurig. Soms ontstaan, enige dagen na het zagen van nat hout, grote witte vlekken in het kernhout. Afrikaans padouk is een uitstekende, duurzame, fraaie en stabiele houtsoort. Afrikaans padouk kan nog jaren na bewerking een blauwwitte was uitscheiden, die eenvoudig met een doek is weg te wrijven.

Houtherkenning

Rood van kleur, op kops vlak weinig vaten en dunne golvende parenchymbandjes, op dosse vlak etagebouw, fluoresceert soms enigszins geeloranje. Andere *Pterocarpus*-soorten zijn vaak ook rood van kleur maar niet zo fel oranje als padouk. *Muninga* (*Pterocarpus angolensis*) kan zelfs op basis van zijn bruine kleur worden onderscheiden. *Pterocarpus indicus* (Indisch padouk) fluoresceert niet of alleen helder geel.

Draad

Recht, soms lichte kruisdraad.

Nerf	Matig grof tot grof.
Krimp	Radiaal 1,0% en tangentiaal 2,0%.
Drogen	Vrij langzaam, met weinig kwaliteitsverlies. In verband met de geringe krimp bestaat tijdens natuurlijke droging weinig kans op vervorming. Alleen bij versnelde droging kunnen wat kopscheuren en diepe haarscheuren ontstaan. Een ijklijn is beschikbaar voor het uitvoeren van elektrische houtvochtmetingen.
Hardheid	Langsvlak 6850 N.
Bewerkbaarheid	Goed, zowel met handgereedschap als machinaal goed te bewerken. Bij onregelmatig draadverloop kan het schaven van het radiale vlak vanzelfsprekend wat moeilijkheden door inspringsels geven. Het hout laat zich uitstekend draaien en de verwerking tot finer levert, vooral gestoomd, geen problemen op. Padouk bevat inhoudsstoffen die er de oorzaak van zijn dat verwondingen door splinters flinke ontstekingen kunnen veroorzaken. Fijn stof kan bij daarvoor gevoelige personen ademhalingsproblemen veroorzaken.
Spijkeren & schroeven	Voorboren wordt aanbevolen, in vochtige omstandigheden roestvast bevestigingsmateriaal gebruiken.
Lijmen	Moeilijk gezien vele inhoudsstoffen.
Buigen	Niet bekend.
Oppervlakafwerking	Goed met een oplosmiddelhoudende verf. Moeilijk met een watergedragen systeem (kans op uitloging van inhoudsstoffen). Voor sommige afwerkmiddelen kan als voorbereiding ontvetten noodzakelijk zijn.
Impregneerbaarheid	Kernhout 2, spint niet bekend (volgens NEN-EN 350).
Bijzonderheden	Behalve Afrikaans padouk bestaat er ook Andaman padouk en Indisch padouk. Andaman padoek wordt in Nederland weinig verhandeld. Indisch padouk (<i>Pterocarpus indicus</i> Willd.) is licht geelbruin tot roodachtig bruin met soms donkere onregelmatige strepen. De eigenschappen komen grotendeels overeen met het hierboven beschreven padoek. Andere namen: Angsana (Java, Sabah), Salomon padoek (Salomonseilanden), sono kembang (Indonesië), narra, rosewood. Specifieke tekening wordt gevonden in de zogeheten wortelknollen van Indisch padoek van het Indonesische eiland Seram (Molukken) en in het Ambonese wortelhout, Amboyna of loupe d'Amboine. <i>Pterocarpus santalinus</i> is een andere Aziatische soort die ook wel red sanders wordt genoemd. Er is ook een Amerikaanse soort, <i>Pterocarpus officinalis</i> die ook wel palo de sangre wordt genoemd.

Tropisch West-Afrika.

Toepassingen

Betimmeringen binnen- en buitenshuis, puien, deuren, meubelen, bar- en toonbankbladen, biljarts, biljartkeus, vloeren, lijsten, knoppen en handvatten (meshechten van wortelhout), fineer, draai- en beeldhouwwerk.

Sterkteklasse

Ingedeeld in D30, afhankelijk van herkomst en kwaliteit (zie tabel D).

Duurzaamheid**Relatieve weerstand tegen schimmels**

Kernhout klasse 1 (1) (NEN-EN 350: praktijkervaring en veldonderzoek), klasse 1 (Salomon Padouk, Pterocarpus indicus, NEN-EN 113: laboratoriumtest zonder grondcontact).

Relatieve weerstand tegen dierlijke organismen

Kernhout: drooghoutboorders D, termieten D en marineboorders D (NEN-EN 350).